

svjetovnom području, koji se trude popisati i zaštititi od propadanja svu glazbenu građu u Hrvatskoj i nije se više bojati da će stvari nestati, jer hrvatska muzikologija iz dana u dan raste i biva uspješnija i bolja.

OTV: Kako da završimo riječ?

Sekulić: Vrlo jednostavno. Hvala vam što ste dopustili da na OTV-u kažemo nekoliko riječi o Bačkoj i njenim problemima, a još više da se sjetimo jednoga čovjeka koji je ugradio sebe u povijest Hrvatske kulture i znanosti. Nemojte nikada ni vi ni gledatelji zaboraviti da je Bačka naša. Treba pogledati nekad i malo preko Dunava. Nitko nam neće zabraniti ako kažem da smo ondje.

OTV: Albe Vidaković nije jedino veliko ime Bačkih Hrvata.

Nedavno smo spomenuli i Josipa Andrića koji je vodio 20-30 godina društvo sv. Jeronima. Spomenimo Zagrepčanima, a valjda se toga još uvijek sjećaju, velikoga donatora dr. Vinka Perčića.

Koliko je đaka bačkih Hrvata prošlo kroz ruke Nadb. gimnazije? Koliko je njih ovdje ugrađeno u zdravstveni, i u prosvjetni život, itd.

A uostalom, znate kad jednoga dana bude, kad se nađe netko pa stvori bibliografiju onoga što smo do sada uradili. Krleža je rekao kako se je iznenadio kad je pročitao Kujundžićevu bibliografiju *Bunjevačko-šokačku*.

OTV: Je li prigodom ove 30-te obljetnice smrti Vidakovićeve pripremljen nekakav svečani koncert?

Demović: Jest, pripremljen je. Na Ksaveru je Institut za crkvenu glazbu pripremio koncert. Nažalost na svjetovnom području nije ništa obilježeno što je sramota. To se dogodilo i u času njegove smrti, kad je bio requiem u katedrali, nad njegovim odrom. Radio zbor, od kojega se regrutiraju pjevači koralisti, imao je pjevačke probe, pa nisu mogli doći pjevati na tu misu. Sada kad je bio u katedrali requiem o 30-toj godišnjici njegove smrti naši pjevači koralisti morali su s radio zborom ići krstiti tulipane, na neku manifestaciju koju su tako nazvali, krštenje tulipana, i nisu se mogli odužiti tom velikom čovjeku u katedrali.

U spomen Albi Vidakoviću studenti orgulja imali su 2 produkcije na orguljama (18. i 20. travnja), a studenti glasovira produkciju na glasoviru 30. travnja. Vidi: Iz rada Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković".

Institut za crkvenu glazbu održao je koncert u crkvi Sv. Franje Ksaverskog za hrvatske umjetnike, a posebno je spomenut Albe Vidaković, i zbor je izvodio njegova djela. Vidi Vijesti iz biskupija.

Katedralni zbor "Albe Vidaković" u Subotici također je održao koncert prigodom 30. obljetnice smrti A. Vidakovića. Vidi Vijesti iz biskupija.

IN MEMORIAM

O. Leto Lukša

Miroslav Vuk, Zagreb

18. svibnja ove godine umro je u Subotici o. Leto Lukša član Hrvatske franjevačke provincije Sv. Ćirila i Metoda. Rodio se u Kotoribi 22. ožujka 1912. od oca Matije i majke Katarine r. Sović. Školovao se u Kotoribi, Varaždinu i Zagrebu. U franjevački red stupio je 1928., a mladu svetu misu služio je 5. srpnja 1936. u Kotoribi. Kao mladi svećenik boravio je u samostanima u Koprivnici, Iloku, a 1. rujna 1941. dolazi u Čakovec i preuzima mjesto vjeroučitelja, orguljaša i zborovođe, voditelja ministranata i franjevačke zajednice Trećega reda sv. Franje. Kad je došao u Čakovec, Međimurje su okupirali Mađžari i mađžarizacija školske mladeži bila je u punom zamahu. U školama se nasilno zatiralo što je bilo hrvatsko, a pokušavali su čakovečki mađžaroni zatirati hrvatske riječi i u crkvama. O. Leto prvi je krenuo u obranu hrvatstva i hrvatske svijesti, prvo u crkvi, a zatim u seoskim školama čakovečke župe, i konačno u samom Čakovcu. Ova njegova smjelost nije se svidjela ondašnjim čakovečkim mađžaronima i oni su mu počeli praviti i stvarati neprilike kod vlasti. Prvo što su mu učinili bilo je da se morao svake sedmice jednom ili prema zahtjevu žandara i više puta javljati u žandarmeriju. Bio je proglašen naprijateljma mađžarske države. No, on je unatoč javljanjima i saslušavanjima, šikaniranju na ulici, prijetnjama, osnovao u selima pjevačke zborove. U Čakovcu osnovao je veliki dječji crkveni zbor od preko 250 pjevača. Obnovio je župni mješoviti zbor "Branimir", osnovao je zbor sekcije Trećeg reda. Bio je voditelj ministranata i mladih u Društvu Presvetog Srca Isusova. U vrijeme kad je mađžarska vlast progonila na bezobziran način sve što je hrvatsko, o. Leto počinje s pripremama za izdavanje *Hrvatske crkvene pjesmarice*. Sav Božji narod naučio je sve crkvene popijevke iz *Kantuala* i upravo tijekom najagresivnije mađžarizacije, zahvaljujući o. Leti, vjerski život u župi, a posebno u Čakovcu, uz pomoć pučke hrvatske crkvene popijevke bujao je bujnim životom. Mješoviti zbor u ratnim prilikama, pod stručnim vodstvom o. Lete, vinuo se do danas neponovljivoga umjetničkog vrhunca.

Gospodin ga je prozvao i odredio, podarivši mu mudrost, snagu i hrabrost i on je u svojem redovničkom habitu, kojega nije nikada skidao sa sebe ma kud išao ili gdje bio, na svojem biciklu svakodnevno posjećivao sela u župi i onda kad se nije smjelo na ulicu, noseći bolesnima i nemoćnima mir u srcu i posljednju utjehu umirućima. Bio je dobrotvorac, mirotvorac i patnik. Progonili su ga mađžarski žandari, a kad su došli na vlast komunisti

O. Lukša i Pjevačka sekcija III. reda u sv. Franje u Čakovcu

ponovilo se isto. Opet se morao javljati na miliciju, komunistima koji ga uhitiše 24. kolovoza 1946. Bio je osuđen na 3 (tri) godine robije kao narodni neprijatelj. Poslije robijanja odlazi iz Čakovca u Našice gdje nastavlja s još većim žarom crkvenom popijevkom širiti radosnu vijest. Gdjegod se pojavio, privukao je i zainteresirao, posebno mlade vjernike za aktivniji vjerski život uz pomoć svete popijevke. Kao orguljaš bio je vrstan improvizator, bavio se skladanjem, prijevodom Svetoga Pisma (Stari Zavjet) na hebrejski, grčki, ruski, njemački, engleski, francuski, talijanski, mađarski. U Čakovcu je prije uhićenja 1945. tiskao pjesmaricu *Crkvene pjesme* s preko 250 naslova. Drugo izdanje objelodanio je u Čakovcu 1968. Treće izdanje u Ruskom Krsturu 1979. i četvrto 1983. sveukupno 10.000 primjeraka. U rukopisu je ostala crkvena pjesmarica s napjevima i djelomično harmonizacijama. Napisao je više studija o crkvenoj glazbi u naše vrijeme. Skladao je crkvene popijevke i druge skladbe za orgulje. Rado ga se sjećaju Trećoreci i stotine njegovih crkvenih pjevača iz Čakovca, Našica, Slavenskoga Broda, Novoga Sada, Trsata, Osijeka, Krapine, Bača, Iloka i Subotice gdje je i zaklopio svoje oči. Njegovom smrću hrvatska glazba osiromašena je za vrsnoga orguljaša, a Božji narod za voljenoga glasnika radosne vijesti. Čitav svijet je osiromašen za jedno veliko plemenito svećeničko srce. Molimo da mu Kralj vjekova, kome je darovao svoj život na zemlji, kojemu sve živi, bude blagi sudac, a svibanjska Kraljica, koju je na poseban način štovao i slavio, neka mu i nadalje bude i ostane njegova mila Majkica. Rodna gruda, natopljena krvlju, znojem i suzama, koju je volio i za koju se žrtvovao svim srcem, neka mu je laka:

Pokoj vjek i vječni daruj mu Gospone!
Svjetlost vjek i vječna naj mu sveti navjek!
Da kôli trônoša Tvojga nebêskoga
Tebe bude dvoril, na se vjêke dičil!

Miroslav VUK

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU KBF

GODIŠNJE PRODUKCIJE STUDENATA INSTITUTA

Svake akademske godine, kada se predavanja bliže kraju, studenti na instrumentima (orgulje i glasovir) javno pokazuju što su kroz godinu naučili. 18. travanj je datum koji se posebno spominje na Institutu. Naime, toga dana 1964. umro je osnivač i prvi predstojnik *Instituta* mo. Albe Vidaković a 1990. njegov nasljednik i dugogodišnji predstojnik Instituta mo. Anđelko Milanović. Na taj dan ili nekoliko dana poslije održavaju se produkcije na *Institutu*. Ove godine bilo je toliko kandidata da su se morale održati 2 produkcije na orguljama i jedna na glasoviru. Prva produkcija na orguljama bila je 18. travnja s ovim programom.

PROGRAM

1. J. Pachelbel: *Magnificat octavi toni*
(1653.-1707.) Orgulje – Anita KAIĆ, I. red.
2. G. Frescobaldi: *Toccata per l' Elevazione*
(1583.-1643.) Orgulje – Juraj IVANIĆ, I. red.
3. J. S. Bach: *Der Tag, der ist so freudenreich BWV 605*
(1685.-1750.) Orgulje – Darko KRISTOVIĆ, I. red.
4. D. Buxtehude: *Preludij u D-duru BWV 139*
(1637.-1707.) Orgulje – s. Roza MARKOVIĆ, IV. red.
5. J. S. Bach: *Passacaglia BWV 552*
Orgulje – Renato HAPP, III. red.
6. F. Peeters: *Te deum*
(1903.-)
J. Pachelbel: *Toccata*
Orgulje – s. Blanka JELČIĆ, III. izv.
7. F. Lučić: *Elegija*
(1889.-1972.) Orgulje – Vlatka ŽAGMEŠTAR, II. izv.
8. A. Klobučar: *Intrada, Vivace*
(1931.-) Orgulje – Heda GOSPODNETIĆ, II. red.
9. A. Klobučar: *Partita*
Orgulje – Anita CELINIĆ, III. red.
10. N. Njirić: *Uskrsnu Isus doista*
(1927.-) Orgulje – s. Marija JOVANOVIĆ, IV. red.
11. J. S. Bach: *Toccata i fuga (dorska)*
BWV 538
Orgulje – Tatjana GAČEŠA, IV. red.

Prof. s. Imakulata MALINKA, 1, 2, 11
Prof. Domagoj JUGOVIĆ, 3
Prof. s. Domagoja LJUBIČIĆ, 4, 5
Prof. s. Imelda DOLIBAŠIĆ, 6
Prof. Terezija BABIĆ, 7
Prof. s. Cecilija PLEŠA, 8, 9, 10